provincie GELDERLAND

ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 9 mei 2018
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2018-002678 - gemeente Arnhem
Activiteit : Herontwikkeling Groot Rijnwijk te Arnhem
Verlenen/weigeren : verlenen ontheffing

Aanvrager : Volkshuisvesting Arnhem
Zaaknummer : 2018-002678

Documentnummer(s). inzagestukken: 02785696, 02785697, 02790460, 02790548, 02791458, 02807015, 02818962, 02833030

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Volkshuisvesting Arnhem, hierna te noemen de aanvrager, van 21 februari 2018 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:
- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling'* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen' en 'zienswijzen'*).

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 21 februari 2018 ontvingen wij een aanvraag van Volkshuisvesting Arnhem voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 voor het beschadigen, vernielen en wegnemen van nesten en rustplaatsen van de Huismus en de Gierzwaluw en op grond van artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het opzettelijk verstoren en beschadigen en vernielen van voortplantings- en rustplaatsen van de Gewone dwergvleermuis.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van het in de wet genoemde belang voor de volksgezondheid en openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 23 februari en 6 april 2018 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per e-mail van 22 februari en 3 april 2018 hebben verzocht. Op 21 maart en 1 mei 2018 hebben wij nogmaals aanvullende informatie ontvangen.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.3 lid 1 en lid 4 (Vogelrichtlijnsoorten) en artikel 3.8 lid 1 en lid 5 (Habitatrichtlijnsoorten) van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Volkshuisvesting Arnhem, Postbus 5229, 6802 EE, Arnhem;

voor de soorten, verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod		Belang
Huismus (*Passer domesticus*)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Gierzwaluw (*Apus apus*)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)	Artikel 3.5 lid 2 Artikel 3.5 lid 4	Het opzettelijk verstoren Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	B

Belang:
A. (Vogelrichtlijn) Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.
B.(Habitatrichtlijn) Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het project ‘herontwikkeling Groot Rijnwijk’, waarvan het plangebied is aangegeven op de kaart in figuur 1 in bijlage 1.

2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 1 januari 2022.

3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, het verbod en het belang zoals weergegeven in tabel 1.

4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-002678.

5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.

7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.

8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-002678.

9. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige[1] op het gebied van de Huismus, Gierzwaluw en Gewone dwergvleermuis.

10. De deskundige op het gebied van de Huismus,Gierzwaluw en Gewone dwergvleermuis houdt alle bevindingen bij in een logboek en heeft deze beschikbaar op het project. Daarnaast wordt het logboek uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden verstrekt aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-002678. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en (indien van toepassing) hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke soorten op welke locatie zijn waargenomen.

Soortspecifieke voorschriften

11. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd onder het kopje *In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen* (tabel 2) op pagina 7 en 8 en in bijlage 2 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.

12. Het ecologisch werkprotocol van fase 2 dient ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-002678.

13. De twee nieuwe kwetterplekken die voor de Huismus worden aangelegd dienen voldoende functioneel te zijn voordat de oude kwetterplekken worden verwijderd. Dit dient bepaald te worden door een deskundige op het gebied van de Huismus.

14. De woningen dienen strippend gesloopt te worden voor het geval vleermuizen in de gebouwen aanwezig zijn.

15. De deskundige genoemd in voorschrift 9 begeleidt in elke geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen, het ongeschikt maken van verblijfplaatsen en het strippend slopen van de woningen.

16. Bij een calamiteit (visueel aanwezige vleermuizen en broedvogels, nesten met eieren of jongen etc.) wordt het werk tijdelijk stil gelegd en stelt een deskundig ecoloog passende maatregelen voor, in overleg met de aannemer en de initiatiefnemer.

17. Er dienen geen (bouw)lampen gericht te worden richting de Rijn tijdens de werkzaamheden om verstoring van de aanwezige vliegroute langs de Rijnkade en foeragerende vleermuizen te voorkomen.

[1] De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:
- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:
- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

Volkshuisvesting Arnhem is voornemens het plangebied Groot Rijnwijk in Arnhem volledig te herontwikkelen. Het gaat om het gebied tussen de Nieuwe Kade, Badhuisstraat, Westervoortsedijk en Veilingstraat. Alle aanwezige bebouwing in het plangebied, mogelijk met uitzondering van enkele gebouwen langs de Veilingstraat, zullen worden gesloopt en de overige elementen waaronder verhardingen en groenvoorzieningen, zullen worden verwijderd. Na afloop zal in het plangebied nieuwbouw worden ontwikkeld. Er wordt gefaseerd gesloopt en zo spoedig mogelijk gestart met fase 1 van het project, waarbij de eerste 11 woningen in de wijk worden gesloopt. Medio 2019 volgt de gefaseerde sloop (fase 2) van 45 resterende woningen en als laatste in 2020 nog 20 bedrijfsgebouwen. In de tussenliggende periode wordt de uitvoering verder uitgewerkt. De nieuwbouw met permanente voorzieningen vindt op z'n vroegst pas plaats vanaf 2019 en zal ook gefaseerd uitgevoerd worden.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Huismus, Gierzwaluw, vleermuizen

Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Er is op 24 oktober 2016 een quickscan uitgevoerd, waarbij gericht gezocht is naar nestlocaties en verblijfplaatsen van beschermde soorten, in het bijzonder de Steenmarter.

In de periode van mei tot en met oktober 2017 heeft een soortgericht onderzoek naar Huismus, Gierzwaluw, vleermuizen plaatsgevonden op basis van het Vleermuisprotocol 2017 en de Soortenstandaards Huismus en Gierzaluw. Tijdens de onderzoeken is tevens gekeken naar aanwezigheid van Steenmarter in het plangebied.

Vleermuizen

Onderzoek naar zomerverblijven en kraamplaatsen van vleermuizen is in twee veldrondes uitgevoerd tussen half mei en half juli. Voor onderzoek naar paar- en winterverblijven zijn twee veldrondes in het najaar gebracht. Gelet op de omvang en (on)overzichtelijkheid van het plangebied zijn per veldronde twee veldbezoeken gebracht. In totaal zijn voor het vleermuisonderzoek 8 bezoeken gebracht met telkens één persoon.

Voor de Steenmarter zijn van begin juni tot eind juli 2017 twee cameravallen geplaatst op locaties die geschikt waren als verblijfplaats. Tussentijds zijn ze twee keer gecontroleerd.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken zijn aangetroffen:

Huismus

- 42 nesten onder de dakranden van woningen, waarvan vijf in de 11 te slopen woningen in fase 1.
- De groenvoorziening in het midden van de woonwijk is belangrijk als grote kwetterplek. Daarnaast zijn nog vier kleinere kwetterplekken aanwezig. Twee kwetterplekken, waaronder de grote groenvoorziening, zijn minimaal nodig als essentieel leefgebied. Drie andere kwetterplekken zijn niet essentieel.
- De gebieden ten oosten en ten westen van Groot Rijnwijk liggen momenteel braak en zijn daarmee geschikt foerageergebied voor de Huismus.

Gierzwaluw
- Negen nesten in voornamelijk kopse gevels van woningen, waarvan twee in de 11 te slopen woningen in fase 1.

Vleermuizen
- Drie zomerverblijfplaatsen, twee paarverblijfplaatsen en één zomer- en kraamverblijfplaats (in 2003 10 à 20 uitvliegende dieren) van de Gewone dwergvleermuis;
- Enkele overvliegende laatvliegers, ruige dwergvleermuizen en rosse vleermuizen;
- De Rijn, buiten het plangebied, vormt een belangrijke vliegroute voor vleermuizen.

Niet aangetroffen in de woningen en gebouwen zijn:
- Overige beschermde dier- of plantensoorten;
- Verblijfplaatsen van andere vleermuissoorten (Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger), Steenmarter of andere zoogdieren;
- Essentiële vliegroutes of foerageergebied van vleermuizen.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden
Door de herontwikkeling gaan verloren:
- 42 nestlocaties van de Huismus en drie minder essentiële kwetterplekken;
- Zeven nestlocaties van de Gierzwaluw;
- Zes verblijfplaatsen van de Gewone dwergvleermuis, waaronder twee paarverblijfplaatsen en vier zomerverblijfplaatsen, waarvan één in 2003 ook als kraamverblijf in gebruik was door 10 à 20 vleermuizen.

Tussen de aanvang van de sloopwerkzaamheden en het aanbrengen van de permanente voorzieningen in de nieuwbouw (2019), is er een periode waarin zowel de bestaande nestplaatsen als de permanente voorzieningen in de nieuwbouw nog niet beschikbaar zijn. Daarom worden tijdelijke voorzieningen getroffen.

Aan de overzijde van de Westervoortsedijk, op circa 60 meter afstand van het plangebied, is recent nieuwbouw gepleegd (Fluvium-Noord). Hierbij zijn tientallen permanente ingebouwde voorzieningen voor Huismus, Gierzwaluw en vleermuizen aangebracht. Uit monitoring is gebleken dat een groot deel van deze voorzieningen nog niet in gebruik zijn genomen. Deze voorzieningen kunnen ook worden gebruikt als alternatieve verblijfplaatsen.

De sloop en nieuwbouw worden gefaseerd gerealiseerd. In het plangebied zijn na de eerste fase van de nieuwbouw nog steeds verblijfsmogelijkheden voor de soorten aanwezig in de bedrijfspanden die pas in 2020 worden gesloopt. Daarnaast zijn in de nieuwbouw permanente voorzieningen voor de soorten aanwezig.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen
Er wordt buiten het broedseizoen van de Huismus en de Gierzwaluw gewerkt, waardoor doden, verwonden en verstoren van broedende vogels wordt voorkomen.

In de aanvraag beschreven gedragscode
Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen
Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de Huismus,Gierzwaluw en Gewone dwergvleermuis te voorkomen worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn opgenomen in tabel 2.

Algemeen geldt:
- Voor de uitvoering van fase 1 (sloop van 11 woningen) is een ecologisch werkprotocol opgesteld, voor fase 2 wordt het protocol nog opgesteld;
- Voor de uitvoering van fase 1 zijn eind maart 2018 vier huismuskasten met drie openingen en 12 gierzwaluwkasten van het type VivaraPro Wider swift box Burgos opgehangen, zie figuur 1 van bijlage 2;
- De 11 woningen in fase 1 worden zo spoedig mogelijk na het verkrijgen van de ontheffing gesloopt. Dit valt binnen het broedseizoen. De woningen worden pas gesloopt als uit veldcontroles is zekergesteld dat geen broedende huismussen of gierzwaluwen aanwezig zijn;
- De definitieve locaties voor tijdelijke voorzieningen voor fase 2 worden ruim voorafgaand aan de start van fase 2, in overleg met een ecoloog vastgesteld, zie zoekgebied figuur 2 in bijlage 2;
- De types en locaties van de te realiseren permanente voorzieningen in de nieuwbouw worden in overleg met een ecoloog in de nieuwbouw geïntegreerd;
- De uitvoering van fase 2 (sloop, ontwerp en realisering nieuwbouw) wordt voorbereid in overleg met en begeleid door een ecoloog.

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	**Vermijden gevoelige perioden**	**Tijdelijke mitigatie**	**Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep**	**Permanente mitigatie**
Huismus	Sloop uitvoeren buiten het broedseizoen. 11 woningen van Fase 1 tijdens broedseizoen (met nestcontrole). Werkzaamheden uitvoeren onder gunstige omstandigheden (droog, niet-vriezend en onder 6 Bft)	Er worden in totaal 28 nestkasten met 3 openingen opgehangen, type Vivara Systeem Nestkast Eco of de Vivara Nestkast Mus, onder de dakrand, zie figuur 1 in bijlage 2. Voorwaarden: - de kasten worden aan noordoostgevels gehangen zo dicht mogelijk bij de nestlocaties, waardoor de nestkasten niet te warm worden; - worden niet verstoord door de sloop- en bouwwerkzaamheden. Tijdens de werkzaamheden worden de 3 kwetterplekken afgezet met rood-wit lint om deze zo lang mogelijk te laten	De nestplaatsen worden ontoegankelijk gemaakt door de dakranden te overspannen met netten (steigerdoek). Aan de bovenzijde wordt het steigerdoek tussen de derde en vierde rij dakpannen vastgelegd. Onder de dakrand wordt het steigerdoek vastgezet met panlatten. De toegang tot de nestplaatsen wordt afgesloten in een periode dat de soort nog niet aan het broeden is waardoor broedgevallen in de te slopen panden worden voorkómen. Het ongeschikt maken gebeurt buiten perioden met vorst.	Aanbrengen van 84 permanente inbouwnestkasten voor de Huismus in de nieuwbouw 2019. Aangezien de nieuwbouw geen pannendaken zal bevatten zijn oplossingen onder de dakpannen niet aan de orde. Er worden minimaal 2 nieuwe kwetterplekken ingericht. Dit wordt opgenomen in het stedenbouwkundige plan. Er blijven voldoende zandige plekken gehandhaafd, waar huismussen hun stofbaden kunnen nemen.

		functioneren. De uitvoering van de maatregelen wordt begeleid door een ter zake kundig ecoloog.	Na het ongeschikt maken vindt een nadere nestcontrole plaats of de vogels echt vertrokken zijn.	
Gierzwaluw	Een deel van de sloop uitvoeren buiten het broedseizoen. 11 woningen van Fase 1 tijdens broedseizoen (met nestcontrole).	Er worden in totaal 42 gierzwaluwkasten opgehangen onder de dakrand van woningen die niet worden gesloopt, zie figuur 1 bijlage 2. Voor fase 1 waren dit 12 gierzwaluwkasten type VivaraPro Wider swift box Burgos. Voor fase 2 zijn dit 5 kasten met 6 openingen of 30 VivaraPro Wider swift boxen. De uitvoering van de maatregelen wordt begeleid door een ter zake kundig ecoloog.	n.v.t. omdat buiten het broedseizoen wordt gewerkt	Aanbrengen van 50 permanente inbouwnestkasten voor de Gierzwaluw in de nieuwbouw 2019.
Gewone dwergvleermuis	De sloopwerkzaamheden vinden plaats buiten de kwetsbare kraam-, paar-, en winterperiode van de Gewone dwergvleermuis.	Vóór half mei 2018 worden 20 tijdelijke vleermuiskasten, type Beaumaris maxi (paar- en zomerverblijf) en 4 kraamkasten (Swegler 1FTH) geplaatst. De kraamkasten worden in ieder geval vóór half mei 2018 opgehangen. De uitvoering van de maatregelen wordt begeleid door een ter zake kundig ecoloog.	Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt, dit wordt opgenomen in het ecologisch werkprotocol voor fase 2. (tocht creëren in spouwmuur, het aanbrengen van steigerdoek of het afflappen van in- en uitvliegplekken) Na ongeschikt maken vindt een nadere controle plaats of de vleermuizen echt vertrokken zijn. Dit is met een vleermuisonderzoek in de avond.	In de nieuwbouw worden minimaal 100 open stootvoegen gerealiseerd op voor paarplaatsen en kolonieverblijf-plaatsen geschikte locaties, in overleg met de architect.

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen
Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag bepaald welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier. Er is ontheffing aangevraagd voor de soorten, de verboden en de belangen zoals opgenomen in tabel 1.

Beoordeling
Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen
Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek naar de Huismus, Gierzwaluw en vleermuizen op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is.

De voorgestelde mitigerende maatregelen voor de Huismus en Gierzwaluw zijn voldoende. De huismuskasten en gierzwaluwkasten voor fase 1 zijn eind maart 2018 opgehangen. De sloop van fase 1 zal starten na het verkrijgen van de ontheffing, dit valt binnen het broedseizoen van de Huismus en Gierzwaluw. Door het ecologisch bureau is aangegeven dat de woningen pas gesloopt worden nadat is zekergesteld dat er geen broedende vogels aanwezig zijn. Mits geen broedende vogels aanwezig zijn worden de woningen voorafgaand aan de sloop ongeschikt gemaakt door het spannen van doeken over de dakgoten.

Door de gefaseerde sloop blijven de naastgelegen woningen voorlopig beschikbaar als alternatieve nestplaatsen voor de Huismus. De alternatieve kasten voor de Gierzwaluw zijn aanwezig voordat ze terugkeren uit Afrika. De nieuwbouw met permanente voorzieningen vindt plaats vanaf 2019 en wordt ook gefaseerd uitgevoerd. Negatieve effecten op de Huismus en Gierzwaluw worden zoveel mogelijk voorkomen door het nemen van voldoende mitigerende maatregelen. In de periode tussen de sloop en nieuwbouw zijn door het aanbieden van nestkasten voldoende alternatieve nestmogelijkheden voorhanden om de functionaliteit van verblijfplaatsen voor deze soorten gedurende de werkzaamheden te behouden.

Vleermuizen
Er hebben alleen vleermuisonderzoeken in de avond plaatsgevonden. Het vleermuisprotocol schrijft voor dat er in de zomer in ieder geval één ochtendronde plaats moet vinden. Hiermee is afgeweken van het protocol. Als motivatie is aangegeven dat, op basis van de ervaring in vergelijkbare plangebieden, de verwachting was dat het plangebied voldoende overzichtelijk was om uitsluitend avondbezoeken te brengen. Dit ook om de trefkans van Laatvlieger (waarvoor juist avond bezoeken gewenst zijn) te vergroten. Tijdens de avondbezoeken is gebleken dat het plangebied ook daadwerkelijk voldoende overzichtelijk was. Op basis van de activiteiten van de vleermuizen kon duidelijk worden vastgesteld waar vaste verblijfplaatsen aanwezig waren. In totaal hebben acht vleermuisonderzoeken plaatsgevonden met één persoon. Het plangebied was volgens het ecologisch bureau voldoende overzichtelijk. Wij gaan hiermee akkoord.

Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aanwezig in de 11 woningen die eerst zullen worden gesloopt. In 2003 is in één van de te slopen woningen in fase 2, een kraamverblijfplaats van Gewone dwergvleermuis aangetroffen die in 2017 alleen als zomerverblijfplaats in gebruik was. Zekerheidshalve zijn medio mei 2018 ook vier kraamkasten opgehangen.

De nieuwbouw wordt gefaseerd gerealiseerd waardoor in het plangebied na de eerste fase van de nieuwbouw nog steeds mogelijkheden in de nog te slopen bedrijfspanden aanwezig zijn, terwijl er al nieuwe permanente voorzieningen in de nieuwbouw aangebracht kunnen worden.

Als aanvullende maatregel dienen de woningen en gebouwen onder begeleiding van een deskundig ecoloog strippend gesloopt te worden, voor het geval toch vleermuizen aanwezig zijn in de gebouwen. Dit is opgenomen in een extra voorschrift.

Aan de overzijde van de Westervoortsedijk, op circa 60 meter afstand van het plangebied, is recent nieuwbouw gepleegd. Hierbij zijn tientallen permanente ingebouwde voorzieningen voor Huismus, Gierzwaluw en vleermuizen aangebracht. Uit monitoring is gebleken dat een groot deel van deze voorzieningen nog niet in gebruik zijn genomen. Deze voorzieningen kunnen volgens de initiatiefnemer ook worden gebruikt als alternatieve verblijfplaatsen.

Door de fasering van sloop en nieuwbouw en het aanbrengen van voldoende tijdelijke en permanente voorzieningen blijft de functionaliteit van verblijfplaatsen van de Huismus, Gierzwaluw en Gewone dwergvleermuis tijdens en na de werkzaamheden gegarandeerd. Er is met het wegnemen van de verblijfplaatsen door de herontwikkeling wel sprake van een overtreding van artikel 3.1 lid 2 en artikel 3.5 lid 2 en lid 4 van de Wnb, het beschadigen en vernielen van voortplantings- en rustplaatsen van de Huismus, Gierzwaluw en Gewone dwergvleermuis en het verstoren van de Gewone dwergvleermuis.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soorten en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit komt overeen met de aangevraagde soorten en verboden.

Andere bevredigende oplossing
In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen
Het project is locatie gebonden. Er wordt een fasering aangebracht in de sloop en nieuwbouw. Vanwege de staat van de woningen is er geen alternatief voor sloop en volledige nieuwbouw. Daarnaast zou een grootschalige renovatie dezelfde effecten op de aangetroffen beschermde soorten veroorzaken.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen
Door de fasering in de sloop en nieuwbouw, het in principe werken buiten de broedperiode, of indien binnen broedperiode met nestcontrole, het werken buiten de kwetsbare periodes van de Gewone dwergvleermuis en het aanbrengen van voldoende tijdelijke en permanente voorzieningen, is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Conclusie
Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

Belang
In de aanvraag beschreven belang(en)
In de aanvraag is bepaald welk wettelijk belang op het project van toepassing is. Dit is aangegeven in tabel 1.

Volksgezondheid en openbare veiligheid
De woningen zijn zwaar verouderd en voldoen niet meer aan de huidige kwaliteitsnormen die aan sociale huurwoníngen gesteld mogen en moeten worden. Dit heeft aantoonbaar zijn weerslag gehad op de sociaaleconomische staat en de daarmee gepaard gaande volksgezondheid en veiligheidsaspecten van de wijk. Langdurige leegstand zal op termijn leiden tot een toename van criminaliteit en overlast voor de achterblijvers in de woonomgeving. Opgemerkt wordt dat ook bij (niet realistische) renovatie van de woningen en bedrijfshallen, dezelfde effecten op de aangetroffen soorten zouden optreden en hetzelfde wettelijk belang aan de orde zou zijn.

Ter bescherming van flora en fauna
De ontheffing wordt tevens aangevraagd voor het wettelijk belang ter bescherming flora en fauna, namelijk het beschermen van de lokale populaties van Huismus, Gierzwaluw en Gewone dwergvleermuis door op een ecologisch verantwoorde wíjze bestaande nesten en verblijfplaatsen ontoegankelijk te maken, in combinatie met het tijdig aanbieden van alternatieve voorzieningen. Als deze herontwikkeling namelijk niet zo wordt uitgevoerd, zullen deze verblijfplaatsen en nesten op termijn verloren gaan.

Beoordeling van belang(en)
Wij kunnen gedeeltelijk instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. Voor het belang bescherming van flora en fauna kunnen wij geen ontheffing verlenen omdat dit belang niet van toepassing is. Er wordt voor de soorten een minimaal vereiste mitigatie toegepast. Het verleende belang is weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding
In de aanvraag beschreven effect op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Huismus
Gebaseerd op NDFF-gegevens van de afgelopen 10 jaar is de plaatselijke staat van instandhouding van de Huismus gunstig en regionaal gunstig. Landelijk is de staat van instandhouding van de Huismus matig ongunstig (Sovon). Op basis van NDFF-gegevens van de afgelopen 10 jaar blijkt de populatie van Huismus landelijk toe te nemen. De staat van instandhouding van de Huismus wordt zowel op plaatselijk als regionaal
en landelijk niveau niet negatief beïnvloed door de werkzaamheden, aangezien door de voorgestelde maatregelen een negatief effect afdoende wordt afgewend doordat er evenveel broedparen huismussen weer kunnen broeden tijdens en na afloop van de sloopwerkzaamheden.

Gierzwaluw
Gebaseerd op NDFF-gegevens van de afgelopen 10 jaar is de plaatselijke staat van instandhouding van Gierzwaluw mogelijk licht afnemend en regionaal gunstig. Landelijk is de staat van instandhouding van Gierzwaluw gunstig (Sovon). Op basis van NDFF-gegevens van de afgelopen 10 jaar blijkt de populatie van Gierzwaluw landelijk toe te nemen. Het aanbod aan verblijfplaatsen tijdens en na de sloopwerkzaamheden wijzigt niet. De werkzaamheden doen geen afbreuk aan de staat van instandhouding van de Gierzwaluw.

Gewone dwergvleermuis
Gebaseerd op NDFF-gegevens van de afgelopen 10 jaar is de plaatselijke staat van instandhouding van Gewone dwergvleermuis afnemend. In de naburige wijk Malburgen is de staat van Instandhouding wel gunstig (De Groene Ruimte 2012 en 2017). Regionaal is de staat van instandhouding gunstig. Landelijk is de staat van instandhouding van Gewone dwergvleermuis gunstig en blijkt de populatie van Gewone dwergvleermuis landelijk toe te nemen. De staat van instandhouding van Gewone dwergvleermuis wordt zowel op plaatselijk als regionaal en landelijk niveau niet negatief beïnvloed door de werkzaamheden, aangezien door de voorgestelde maatregelen een negatief effect afdoende wordt afgewend.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten
Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de Huismus, Gierzwaluw en Gewone dwergvleermuis. De functionaliteit van voortplantings- en rustplaatsen tijdens en na de sloopwerkzaamheden blijft behouden. Tijdens de sloop kunnen de soorten uitwijken naar de tijdelijke voorzieningen, de woningen die nog niet gesloopt worden en de permanente voorzieningen in de naastgelegen nieuwbouwwijk.

Conclusie
Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

ZIENSWIJZEN

Gedurende de periode van terinzagelegging kan eenieder schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.
Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op de website van Overheid.nl.

bijlagen:
- Bijlage 1: Figuur 1 Kaart plangebied
- Bijlage 2: Figuur 1 Locatie tijdelijke voorzieningen fase 1 Huismus, Gierzwaluw en Gewone dwergvleermuis
  Figuur 2 Zoekgebied voorzieningen fase 2 Huismus, Gierzwaluw en Gewone dwergvleermuis

BIJLAGE 1

Kaart projectlocatie

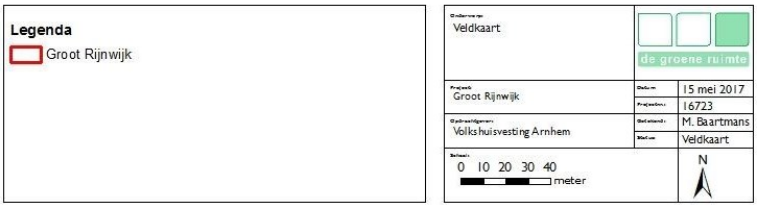

Figuur 1 plangebied Groot Rijnwijk.

BIJLAGE 2

Locaties tijdelijke voorzieningen Huismus, Gierzwaluw en Gewone dwergvleermuis

Figuur 1 locatie tijdelijke voorzieningen Huismus en Gierzwaluw fase 1 (sloop 11 woningen).

Figuur 2 zoekgebied (in groen) van tijdelijke voorzieningen Huismus, Gierzwaluw en Gewone dwergvleermuis fase 2, zuidoostkant en de noordwest kant van het plangebied.